

Stikord og pensumhenvisninger

Reeksamen V 2017-18 Juridisk teori, metode og videnskab (Retsslære)

I. Generelt

Bemærk vægtningen: Opgave 1, 75 % og opgave 2, 25 %.

Der har i undervisningsforløbet været fokus på opgavebesvarelse, ligesom de studerende har haft lejlighed til at besvare en øvelsesopgave.

Pensum: Jens Evald, *Juridisk teori, metode og videnskab*, DJØF 2016 ("lærebogen").

II. Opgave nr. 1:

Ad 1: Skriv et kort referat af dommene.

Meningen er, at de studerende skal lave et selvstændigt sammendrag af dommene, bl.a. med det formål at dokumentere, at de har forstået de centrale retlige spørgsmål og problemer. Det er overladt de studerende selv at afgøre, hvad kort er; men mere end ca. 1 side er for langt.

Ad 2: Hvilken betydning tillægges Den Europæiske Menneskerettighedskonvention ("EMRK") og FN's Handicapkonvention ("FNHK") af a) parterne, b) landsretten og c) Højesteret ved fortolkningen af grundlovens § 29?

- a) Parterne: Sagsøgerne, landsrettens dom, s. 23, s. 26 ff. Sagsøgte, landsrettens dom, s. 36 ff.
- b) Landsrettens dom, s. 42 ff.
- c) Højesterets dom, s. 6-7.

Ad 3: Tages der i a) landsrettens dom og b) Højesterets dom stilling til spørgsmålet om forrang mellem EMRK og grundlovens § 29.

- a) Landsrettens dom, s. 42: Ikke forrang for EMRK (nævnes af sagsøgerne s. 28: "det er ikke bestridt, at Østre Landsret kan tilsidesætte danske lovgivninger, i tilfælde af modstrid med EMRK").
- b) Højesteret omtaler ikke spørgsmålet om forrang (formentlig fordi Højesteret tidligere har fastslået, at konventioner/folkeret ikke har forrang for den danske grundlov, jf. U 2010.1547 HD).

Ad 4: Der ønskes en begrundet stillingtagen til, hvorfor sagsøgte fremfører følgende synspunkt (landsrettens dom, s. 36/37):

"Det følger således af den grundlæggende kompetencefordeling mellem domstolene og lovgivningsmagten, at domstolenes kompetence i en sag som den foreliggende er at vurdere, om lovgivningen på et område er forenelig med grundloven og Danmarks internationale forpligtelser."

Sagsøgtes anbringende er rettet mod Institut for Menneskerettigheders synspunkt, at grundlovens § 29 ikke forhindrer en udvidelse af valgretten. Det ligger uden for domstolenes kompetence at tage stilling til, hvordan lovgivningsmagten i givet fald ville indrette lovgivningen inden for et givent område.

Ad 5: Hvilken retskildeværdi tillægges grundlovens forarbejder af a) parterne, b) landsretten og c) Højesteret?

- a) Sagsøgerne, landsrettens dom, s. 25 f.: ”Sagsøgtes forståelse har ikke støtte i forarbejderne”. Sagsøgte, landsrettens dom, s. 35: ”Ikke grundlag for at fortolke forarbejderne som de sagsøgte”.
- b) Landsrettens dom, s. 39 f.
- c) Højesterets dom nævner ikke forarbejderne.

Ad 6: Hvilken retskildeværdi tillægges myndighedsudvalgets betænkning (Betænkning nr. 1247/1993) af a) parterne, b) landsretten og c) Højesteret.

- a) Sagsøgerne, landsrettens dom, s. 25: ”Udvalgets betænkning er ikke velegnet som retskilde”. Sagsøgte, landsrettens dom, s. 35 f., tillægger betænkningen stor vægt.
- b) Landsrettens dom, s. 41.
- c) Højesterets dom omtaler ikke betænkningen.

Ad 7: Redegør for proportionalitetsprincippet anvendelse i a) landsrettens dom og b) Højesterets dom.

- a) Landsrettens dom, s. 27 f., s. 42 nederst og s. 45 øverst.
- b) Højesterets dom, s. 7 f.

III. Opgave 2:

Med udgangspunkt i vedlagte bilag 4 og 5 ønskes en kort drøftelse af, hvorvidt

Ad a): Højesterets dom er en ”meget snæver fortolkning af menneskerettighederne”, som hævdet af Maria Ventegodt (bilag 4)?

Synspunktet hos såvel sagsøgerne (landsrettens dom, s. 23, 3. hovedafsnit) som Institut for Menneskerettigheder (landsrettens dom, s. 29, 3. hovedafsnit) er, at valgretten (kort sagt) skal forstås i overensstemmelse med ’present day condition’, repræsentativt formuleret af Institut for Menneskerettigheder: ”... at antagelsen i det 21. århundrede i en demokratisk stat må være til gunst for inklusion, at almindelig valgret er blevet det grundlæggende princip og at enhver afvigelse fra dette princip risikerede at underminere både den lovgivende myndigheds demokratiske legitimitet [...]”. I det lys, kan Højesterets fortolkning af EMRK og EMD- praksis udlægges som en ”snæver fortolkning”.

Ad b): grundloven efter din opfattelse strider mod FN's Handicapkonvention?

Der er plads til forskellige opfattelser.

Ad c): Folketinget kan ændre værgemålsloven, således at flere får stemmeret?

Naturligvis. Det er ikke et spørgsmål, som Højesteret tager stilling til.